

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 14-07-2017

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5402/14-07-2017

Α Π Ο Φ Α Σ Η 85 /2017

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στο κατάστημά της την 14.06.2017, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Κων/νου Μενουδάκου και τα αναπληρωματικά μέλη Χαράλαμπος Τσιλιώτης ως εισηγητής, και Παναγιώτης Ροντογιάννης, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Σπύρου Βλαχόπουλου και Αντώνιου Συμβώνη, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, παρόλο που εκκλήθηκαν νομίμως εγγράφως, το τακτικό μέλος Χαράλαμπος Ανθόπουλος και ο αναπληρωτής του Γρηγόριος Τσόλιας. Παρούσα χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Κάλλη Καρβέλη, Ε.Ε.Π.-Δικηγόρος ως βοηθός εισηγητή, η οποία παρέσχε διευκρινίσεις και αποχώρησε πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/323/2011 προσφυγή της στην Αρχή, η Α, εκπαιδευτικός κλάδου ... , η οποία ήταν αποσπασμένη στο [περιοχή] Χ της ..., καταγγέλλει τον πρώην πλέον Συντονιστή Εκπαίδευσης [περιοχής] Χ, Β και το Υπουργείο Παιδείας, ως προϊσταμένη του αρχή, για παραβίαση του δικαιώματος ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης των άρθρων 11, 12 και 13 του ν. 2472/1997.

Ειδικότερα, όπως αναφέρει στην ως άνω προσφυγή της, στις ...-... η προσφεύγουσα υπέβαλε αναφορά εις βάρος του Συντονιστή Εκπαίδευσης [περιοχής] X, Β προς το Υπουργείο Παιδείας, Δία Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Στις ...-... .. εκλήθη από τον Συντονιστή να παρουσιαστεί στο Γραφείο του, προκειμένου να αναλάβει υπηρεσία σε δημοτικό σχολείο του [περιοχής] X. Ο Συντονιστής, όμως, την υπέβαλε επιτόπου σε «ΑΚΡΟΑΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ» και της ζήτησε να απολογηθεί για την ως άνω αναφορά. Επίσης, της ζήτησε να ανακαλέσει το περιεχόμενό της ως ανακριβές. Καθ' όλη τη διάρκεια της παραπάνω διαδικασίας, η προσφεύγουσα καταγγέλλει πως ο Συντονιστής κρατούσε πρακτικά, τα οποία δεν της επετράπη να δει, ούτε της χορηγήθηκε αντίγραφο αυτών, παρά τις επανειλημμένες αιτήσεις της.

Η από ...-... αναφορά της αφορούσε την με αδιαφανή τρόπο και κριτήρια τοποθέτηση της ίδιας και των συναδέλφων της στα σχολεία της [περιοχής] X που διδάσκεται η ελληνική γλώσσα για το σχολικό έτος 2010, καθώς και την άρνηση του Συντονιστή να της χορηγήσει τα πλήρη στοιχεία του πίνακα μοριοδότησης των συναδέλφων της εκπαιδευτικών.

Σε συνέχεια αυτής της αναφοράς, ο Συντονιστής εξέδωσε τις πράξεις υπ' αριθμ. Πρωτ. ...-... , ...-... και ...-..., με τις οποίες περιέκοψε το επιμίσθιό της για συνολικά εννέα ημέρες. Η αιτιολογία ήταν απουσίες της προσφεύγουσας από την υπηρεσία της τις ημέρες ...-... και ...-... . Όπως καταγγέλλει η προσφεύγουσα, ο Συντονιστής στήριξε τις παραπάνω πράξεις σε έγγραφα, των οποίων γνώση έλαβε μόνος αυτός, ενώ παράλληλα απέκρυψε προσκομισθέντα από την ίδια επίσημα έγγραφα, βάσει των οποίων της είχε ήδη καταβληθεί νόμιμα το επιμίσθιο για τις αντίστοιχες μέρες.

Περαιτέρω, η προσφεύγουσα αναφέρει πως κατά των παραπάνω πράξεων ήθελε να ασκήσει τις προβλεπόμενες εκ του νόμου ενδικοφανείς προσφυγές. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της χρειαζόταν έγγραφα από τον υπηρεσιακό της φάκελο, καθώς και τα έγγραφα στα οποία στηρίχθηκαν οι πράξεις του Συντονιστή. Για να τα αποκτήσει, υπέβαλε τις υπ' αριθμ. πρωτ. Φ...-..., Φ...-..., Φ...-..., Φ...-..., Φ...-..., Φ...-..., Φ...-... και Φ...-... αιτήσεις προς το Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης. Επί των αιτήσεων αυτών η προσφεύγουσα δεν έχει λάβει μέχρι και σήμερα καμία απάντηση. Κατόπιν των ανωτέρω, η προσφεύγουσα άσκησε τις ανωτέρω ενδικοφανείς προσφυγές χωρίς τα κρίσιμα για τους ισχυρισμούς της έγγραφα, προκειμένου αυτές να είναι εμπρόθεσμες.

Στις ...-... η προσφεύγουσα υπέβαλε εκ νέου την αίτηση με αριθμό πρωτοκόλλου ...-... για παροχή πέντε εγγράφων. Σε απάντηση αυτής, έλαβε μόνο δύο από τα έγγραφα που αιτήθηκε, αλλά και κάποια άλλα έγγραφα, τα οποία ουδέποτε ζήτησε. Στις ...-... η προσφεύγουσα άσκησε το δικαίωμα αντίρρησης του άρθρου 13 του Ν. 2472/1997 με αίτησή της προς το Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης, η οποία και έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου ...-... . Με την παραπάνω αίτηση συγκεκριμένα αιτήθηκε «συμφώνως προς το Νόμο 2472/1997 άρθρο 13, όπως παύσετε την επιπλέον της νόμιμης επεξεργασία προσωπικών μου δεδομένων, τη συλλογή και χρήση επιπλέον εγγράφων πέραν των νομίμων νομοτύπως κατατεθέντων στην υπηρεσία, όσων απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας, χωρίς προηγούμενη ενημέρωσή μου και κατόπιν αδείας μου, καθώς και τη διαβίβαση προσωπικών μου δεδομένων από το αρχείο της υπηρεσίας προς τρίτους προς επεξεργασία. Όπως καταστρέψετε κάθε μεταγενέστερη εκδοχή των Βεβαιώσεων παρουσιών μου πέραν των αρχικώς νομίμως και εμπροθέσμως κατατεθέντων από εμένα στην υπηρεσία». Πλην όμως δεν έλαβε καμία απάντηση επί των υποβληθεισών αντιρρήσεών της.

Επίσης καταγγέλλει ότι ο Συντονιστής Εκπαίδευσης διαβίβασε εν αγνοία της έγγραφα από το αρχείο της υπηρεσίας που αφορούν και απευθύνονται αποκλειστικά στην ίδια σε τρίτα πρόσωπα και σε διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Εξωτερικών και χρησιμοποίησε τα στοιχεία αυτά για σκοπούς άσχετους με την σχέση εργασίας που τους συνέδεε, προκειμένου να επιτύχει την διακοπή της αποσπάσεως της στο εξωτερικό και την επιβολή πειθαρχικών ποινών σε βάρος της.

Ακόμη καταγγέλλει ότι το Υπουργείο Παιδείας δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασής της στα προσωπικά της δεδομένα. Ειδικότερα, καταγγέλλει ότι την ...-... ζήτησε με αίτησή της προς την Δ/ση ... του υπουργείου να της χορηγηθούν κάποια έγγραφα, ωστόσο υπήρξε άρνηση όχι μόνο χορήγησης των εγγράφων αλλά και γνωστοποίησης του αριθμού πρωτοκόλλου που είχε λάβει η αίτησή της. Παρά την υποβολή τριών ακόμη διαδοχικών αιτήσεων (...-...και ...-...) δεν έλαβε ποτέ καμία απάντηση και κανένα από τα αιτούμενα έγγραφα που την αφορούσαν.

Λόγω αυτών, με την προσφυγή της προς την Αρχή ζητά από την Αρχή α) να διατάξει το Υπουργείο Παιδείας να ικανοποιήσει πλήρως το δικαίωμα πρόσβασής της στα προσωπικά της δεδομένα, β) να διατάξει την διακοπή πέραν της νόμιμης επεξεργασίας των προσωπικών της δεδομένων καθώς και την καταστροφή των παρανόμως συλλεγόντων προσωπικών της δεδομένων και γ) να επιβάλει στο

Υπουργείο κυρώσεις για την παράνομη συμπεριφορά του τέως Συντονιστή Εκπαίδευσης Β.

Κατόπιν αυτών, η Αρχή στο πλαίσιο διερεύνησης της προσφυγής απέστειλε έγγραφα προς παροχή διευκρινίσεων τόσο στο Υπουργείο Παιδείας όσο και στον Συντονιστή Εκπαίδευσης. Το Υπουργείο Παιδείας με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8034/14.12.2012 έγγραφό του προς την Αρχή απάντησε ότι έχει χορηγήσει στην προσφεύγουσα τα στοιχεία που είχε στο αρχείο του, ενώ το Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4498/17.07.2014 έγγραφό του ανέφερε ότι οι εμπλεκόμενοι δεν υπηρετούν πια στην ..., το Γραφείο Εκπαίδευσης του [περιοχής] Χ έχει καταργηθεί και αρμόδιο υπηρεσία για να απαντήσει επί των καταγγελλομένων είναι η [διεύθυνση] του Υπουργείου Παιδείας.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή με τις υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3131/13.04.2017 και Γ/ΕΞ/3132/13.04.2017 κλήσεις αντίστοιχα κάλεσε την προσφεύγουσα Α και το Υπουργείο Παιδείας να παραστούν στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής την 03.05.2017, προκειμένου να εκθέσουν τις απόψεις τους για την υπόθεση.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν η προσφεύγουσα Α μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου της Ν. Κονδύλη και η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας Γ, Προϊσταμένη στο τμήμα... .

Η προσφεύγουσα κατά την ανωτέρω ακρόαση της ...-...-...αλλά και με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3726/10.05.2017 υπόμνημά της, ανέφερε ότι α) το Υπουργείο Παιδείας έως σήμερα δεν της έχει χορηγήσει τα αιτηθέντα έγγραφα, τα οποία την αφορούν προσωπικά, με συνέπεια να μην έχει ικανοποιηθεί το δικαίωμα ενημέρωσης και πρόσβασής της, δεν αρνήθηκε δε κατά την ακροαματική διαδικασία την βασιμότητα της προσφυγής και το αληθές των εγειρόμενων παραπόνων, αντιθέτως υποστήριξε ότι υφίσταται αδυναμία ικανοποίησης λόγω κατάργησης του Γραφείου Συντονιστή Εκπαίδευσης [περιοχής] Χ, γεγονός που δεν αίρει τις εκ του νόμου υποχρεώσεις και ευθύνες του, β) η τυχόν αδυναμία του υπουργείου να ανεύρει τα αιτούμενα έγγραφα λόγω κατάργησης της υπηρεσιακής μονάδας στην αλλοδαπή, δεν συνιστά λόγο ανωτέρας βίας, δυνάμενο να το απαλλάξει των υποχρεώσεών του, καθώς δεν επικαλέστηκε ούτε και απέδειξε καταστροφή του φυσικού αρχείου, και γ) ευθύνεται κατά νόμο για όλες τις πράξεις και παραλείψεις των υπηρεσιακών του οργάνων και συνεπώς και για αυτές του Συντονιστή Εκπαίδευσης, Β καθώς αφενός υφίσταται η συνέχεια της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών της, αφετέρου ελλείπει διοικητικής αυτοτέλειας του Συντονιστικού Γραφείου [περιοχής] Χ, η

τήρηση των διατάξεων του ν. 2472/1997 και η δημόσια λογοδοσία ανήκει στην κεντρική υπηρεσία.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας κατά την ακρόαση της 03.05.2017 ανέφερε ότι το υπουργείο έχει χορηγήσει στην προσφεύγουσα τα στοιχεία που είχε στο αρχείο του, το δε αίτημα πρόσβασης της προσφεύγουσας στα λοιπά στοιχεία δεν μπορεί να ικανοποιηθεί λόγω κατάργησης του Γραφείου Συντονιστή Εκπαίδευσης [περιοχής] Χ.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου και αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, μετά από διεξοδική συζήτηση

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. β' και γ' του ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών επεξεργασίας, καθώς και να είναι ακριβή και εφόσον χρειάζεται να υποβάλλονται σε ενημέρωση. Συνεπώς, δεδομένα τα οποία δεν είναι αναγκαία για τον σκοπό της επεξεργασίας καθώς και ακριβή δεν τυγχάνουν νόμιμης επεξεργασίας. Ακόμη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997, επιτρέπεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη ρητή του συγκατάθεση, εκτός εάν συντρέχει κάποια από τις προβλεπόμενες στην παρ. 2 του ιδίου άρθρου εξαιρέσεις της υποχρέωσης λήψης συγκατάθεσης.

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2472/1997, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώνει σχετικά το υποκείμενο των δεδομένων κατά το στάδιο της συλλογής αλλά και πριν τη διαβίβαση των δεδομένων του σε τρίτους. Επιπρόσθετα, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα δεδομένα που το αφορούν (άρθρο 12), ενώ έχει δικαίωμα να προβάλλει αντιρρήσεις για την επεξεργασία των δεδομένων του, ο δε υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να απαντήσει εγγράφως επί των αντιρρήσεών του σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών (άρθρο 13 του ν.2472/97).

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχ. α' του ν.

2472/1997, η Αρχή επιβάλλει στους υπευθύνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον ν. 2472/1997 ως διοικητική κύρωση προειδοποίηση για άρση της παράβασης.

2. Από τα στοιχεία του φακέλου και από την ακροαματική διαδικασία προέκυψαν τα εξής:

Ο πρώην Συντονιστής Εκπαίδευσης [περιοχής] X, Β και το Υπουργείο Παιδείας δεν ικανοποίησαν πλήρως το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας Α, εκπαιδευτικού κλάδου ..., η οποία ήταν αποσπασμένη στην [περιοχή] X της..., σε προσωπικά δεδομένα που την αφορούσαν. Επίσης η προσφεύγουσα δεν έλαβε καμία απάντηση επί των υποβληθεισών αντιρρήσεών της προς το Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης, με τις οποίες ζητούσε να παύσει α) η επιπλέον της νόμιμης επεξεργασία των προσωπικών της δεδομένων, β) η συλλογή και χρήση επιπλέον εγγράφων πέραν των νομίμως κατατεθέντων στην υπηρεσία, χωρίς την προηγούμενη ενημέρωσή της και συγκατάθεσή της, καθώς και γ) η διαβίβαση προσωπικών της δεδομένων από το αρχείο της υπηρεσίας προς τρίτους.

3. Επειδή, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, στην κρινόμενη περίπτωση τόσο ο πρώην Συντονιστής Εκπαίδευσης [περιοχής] X όσο και το Υπουργείο Παιδείας δεν ικανοποίησαν το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας στα δεδομένα που την αφορούσαν, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 2472/1997.

Επειδή ακόμη, ο πρώην Συντονιστής Εκπαίδευσης [περιοχής] X προέβη σε επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων της προσφεύγουσας χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση και συγκατάθεσή της, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 και 11 του ν. 2472/1997 και δεν απάντησε εμπρόθεσμα επί των αντιρρήσεων της προσφεύγουσας για την επεξεργασία των προσωπικών της δεδομένων, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 13 του ν. 2472/1997.

Επειδή περαιτέρω, το Υπουργείο Παιδείας ευθύνεται κατά νόμο για όλες τις πράξεις και παραλείψεις των υπηρεσιακών του οργάνων και συνεπώς και για αυτές του πρώην Συντονιστή Εκπαίδευσης [περιοχής] X, καθώς αφενός υφίσταται η συνέχεια της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών της, αφετέρου ελλείπει διοικητικής αυτοτέλειας του Συντονιστικού Γραφείου [περιοχής] X η τήρηση των διατάξεων του ν. 2472/1997 ανήκει στην κεντρική υπηρεσία και όχι στα μεμονωμένα πρόσωπα που άσκησαν διοίκηση κατά τον κρίσιμο χρόνο, τα οποία, σε κάθε περίπτωση, δεν ενέργησαν ως ιδιώτες αλλά στο πλαίσιο των υπηρεσιακών τους

καθηκόντων, εκπροσωπώντας το υπουργείο, στην άμεση εποπτεία του οποίου και υπάγονται.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απευθύνει αυστηρή προειδοποίηση στο Υπουργείο Παιδείας 1) να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης της προσφεύγουσας Α χορηγώντας της όλα τα στοιχεία που τηρεί στο αρχείο του και τα οποία την αφορούν, στο μέτρο που τούτο τυγχάνει εφικτό λόγω της, όπως αναφέρεται στο σκεπτικό, κατάργησης του Γραφείου Συντονιστή στην [περιοχή] Χ 2) εφεξής να ικανοποιεί εμπροθέσμως, νομίμως και προσηκόντως τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 12 και 13 του ν. 2472/1997 δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης των υποκειμένων των δεδομένων, αντίστοιχα και 3) να επιβλέπει και παρακολουθεί τις ενέργειες των στελεχών και υπαλλήλων του, που επανδρώνουν τις εποπτευόμενες από αυτό υπηρεσίες του της ημεδαπής αλλά και της αλλοδαπής, όσον αφορά την τήρηση των διατάξεων του νόμου 2472/1997.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου